

Ks. PRZEMYSŁAW SASINOWSKI

ORCID 0009-0001-7631-0254

KAPŁAŃSTWO XXI W. W UJĘCIU KARD. WALTERA KASPERA

Kardynał Walter Kasper¹ to niemiecki duchowny katolicki, teolog. Jest znany z wielu swoich publikacji i wystąpień na temat teologii, ekumenizmu i dialogu międzyreligijnego. Kardynał Kasper był również jednym z kluczowych postaci w czasie pontyfikatu papieża Benedykta XVI, zajmującym się kwestiami ekumenicznymi jako przewodniczący Dykasterii do spraw Popierania Jedności Chrześcijan.²

Kardynał Kasper często porusza temat kapłaństwa w kontekście współczesnego Kościoła katolickiego. Jego poglądy na ten temat nie

¹ Kardynał Walter Kasper, urodził się 5 marca 1933 roku w miejscowości Heidenheim an der Brenz w Niemczech. Po studiach filozoficznych i teologicznych w Seminarium w Rottenburgu oraz w Rzymie, został wyświęcony na kapłana w 1957 roku. W latach 1962-1965 uczestniczył w Soborze Watykańskim II jako ekspert teologiczny. Później pracował jako profesor teologii dogmatycznej na różnych uniwersytetach, w tym na Uniwersytecie w Münsterze i Uniwersytecie w Tübingen. W 1989 roku został mianowany biskupem diecezji Rottenburg-Stuttgart, a w 1999 roku otrzymał godność kardynała i został mianowany przez papieża Jana Pawła II do Kongregacji ds. Biskupów. Był także przewodniczącym Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Jego prace teologiczne skupiają się na tematach ekumenizmu, duchowości, teologii sakramentów i etyki chrześcijańskiej. Kardynał Walter Kasper jest znany z aktywnego udziału w dialogu międzyreligijnym oraz z licznych publikacji dotyczących teologii katolickiej.

² Zob. https://opoka.org.pl/biblioteka/D/DA/kard_w_kasper.html, z dnia 26.05.2023.

REV. PRZEMYSŁAW SASINOWSKI

ORCID 0009-0001-7631-0254

PRIESTHOOD OF THE 21ST CENTURY ACCORDING TO CARDINAL WALTER KASPER.

Cardinal Walter Kasper¹ is a German Catholic clergyman and theologian. Known for his many publications and speeches on theology, ecumenism, and interreligious dialogue, Cardinal Kasper was also one of the key figures during the pontificate of Pope Benedict XVI, responsible for ecumenical issues as president of the Dicastery for Promoting Christian Unity.²

Cardinal Kasper often raises the issue of priesthood in the contemporary Catholic Church; yet his views are not unambiguous

¹ Cardinal Walter Kasper was born on March 5, 1933 in Heidenheim an der Brenz, Germany. After studying philosophy and theology at the Seminary in Rottenburg and in Rome, he was ordained to the priesthood in 1957. Between 1962 and 1965, he participated in the Second Vatican Council as a theological expert. Later he worked as a professor of dogmatic theology at various universities, including the University of Münster and the University of Tübingen. In 1989, he was appointed bishop of the Diocese of Rottenburg-Stuttgart, and in 1999 he received the dignity of cardinal and was appointed by Pope John Paul II to the Congregation for Bishops. He was also President of the Pontifical Council for Promoting Christian Unity. His theological works focus on ecumenism, spirituality, sacramental theology and Christian ethics. Cardinal Walter Kasper is known for his active participation in interreligious and ecumenical dialogue and for his numerous publications on Catholic theology.

² See https://opoka.org.pl/biblioteka/D/DA/kard_w_kasper.html, dated 26.05.2023.

są jednoznaczne i można je interpretować na różne sposoby. Poniżej zostały przedstawione podstawowe zagadnienia, które są często omawiane w jego pisarstwie:

1. Znaczenie kapłaństwa wspólnoty: Kasper podkreśla znaczenie kapłaństwa jako usługiwania wspólnocie Kościoła. Według niego, kapłani nie są odizolowanymi jednostkami, lecz powołani do służby w społeczności wierzących.³
2. Współpraca kapłanów i świeckich: Kasper podkreśla potrzebę większej współpracy między kapłanami a świeckimi wiernymi. Uważa, że świeccy mają ważną rolę do odegrania we wspólnocie kościoła katolickiego i powinni być bardziej zaangażowani w życie parafii i podejmowanie decyzji.⁴
3. Przywrócenie diakonatu kobiet: Kardynał Kasper jest zwolennikiem dalszych badań nad przywróceniem diakonatu kobiet. Uważa, że istnieją podstawy teologiczne i historyczne, które umożliwiają otwarcie tej drogi, choć zaznacza, że wymaga to dalszych dyskusji i decyzji na poziomie Kościoła.⁵
4. Konieczność reformy strukturalnej: Kasper podkreśla potrzebę reformy strukturalnej w Kościele katolickim, aby lepiej odpowiadać na współczesne wyzwania i potrzeby. W kontekście kapłaństwa, wskazuje na konieczność elastyczności w rekrutacji i formacji kapłańskiej oraz uwzględnianie różnorodnych kontekstów kulturowych i społecznych.⁶

Warto jednak zaznaczyć, że powyższe punkty stanowią jedynie ogólny zarys poglądów kardynała Waltera Kaspera na temat kapłaństwa w XXI wieku. Dokładniejsze poznanie jego stanowiska wymaga zatem szczegółowego zapoznania się z jego publikacjami, wywiadami i wystąpieniami na ten temat.⁷

³ Por. W. Kasper, *Sługa radości. Życie i posługa kapłańska*, tłum. R. Zajączkowski, Kielce 2009, s. 78.

⁴ Por. Tamże, s. 141.

⁵ Por. W. Kasper, *Kościół katolicki. Istota, rzeczywistość, posłannictwo*, Kraków 2014, s. 419.

⁶ Por. Tamże, s. 491–499.

⁷ Por. Tamże.

but can be interpreted in different ways. What he discusses in his writing is as follows:

Importance of the priesthood of the community: Kasper emphasizes the importance of the priesthood as a service to the community of the Church. He believes priests are not some isolated individuals, but called to serve in the community of believers.³

Cooperation between priests and laity: Kasper emphasizes the need for greater cooperation between priests and laity. He believes that lay people have an important role to play in the community of the Catholic Church and should be more involved in parish life and decision-making.⁴

Restoration of the diaconate of women: Cardinal Kasper is a supporter of further research on the restoration of the diaconate of women. He believes that there are theological and historical foundations that make it possible to open this path, although he points out that it requires further discussions and decisions at the level of the Church.⁵

Necessity of structural reform: Kasper emphasizes the need for structural reform in the Catholic Church in order to respond to contemporary challenges and needs better. In the context of the priesthood, he points to the need for flexibility in recruitment and priestly formation and taking into account various cultural and social contexts.⁶

It is worth noting, however, that the above points are only a general outline of Cardinal Walter Kasper's views on the priesthood in the 21st century. Therefore, a closer understanding of his position requires a detailed reading of his publications, interviews, and speeches.⁷

³ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy. Life and Ministry of the Priesthood*, translated by R. Zajączkowski, Kielce 2009, p. 78.

⁴ Cf. *Ibid.*, p. 141.

⁵ Cf. W. Kasper, *The Catholic Church: Nature, Reality and Mission*, Kraków 2014, p. 419.

⁶ Cf. *Ibid.*, pp. 491-499.

⁷ Cf. *Ibid.*

1. NATURA KAPŁAŃSTWA SŁUŻEBNEGO.

Kardynał Walter Kasper podkreśla znaczenie kapłaństwa służebnego w Kościele katolickim.⁸ Według niego ono ma charakter posługi dla wspólnoty i ludzi, a nie jest wyrazem władzy czy dominacji.⁹

Teolog wskazuje, że duchowny jest wezwany do wzorowania się na Chrystusie, który jako Najwyższy Sługa oddał swoje życie za zbawienie ludzkości. Kapłaństwo jest zatem powołaniem do ofiary, służby, miłości i pasterstwa. Jako Pośrednik między niebem i ziemią jest powołany do stawania się znakiem jedności i wspólnoty, prowadzenia ludzi do Boga; sakramentalnego udzielania łaski oraz posługi Słowa.¹⁰

Katechizm Kościoła katolickiego z kolei, patrzy syntetycznie na kapłaństwo i misje, dostrzegając w niej zarówno wątki fundamentalno-teologiczne, jak i dogmatyczne (KKK 857; 896).

W ujęciu kardynała, sługa Jezusa Chrystusa nie jest odizolowany od społeczności wierzących, ale jest powołany do bycia wśród ludzi, aby im usługiwać, słuchać, wspierać i towarzyszyć w ich duchowej drodze. Prezbiter powinien być czułym pasterzem, gotowym do niesienia pomocy i miłosierdzia.¹¹

Niemiecki teolog podkreśla również znaczenie wspólnoty wiernych w kapłaństwie. Duchowny jego zdaniem nie działa samotnie, lecz w jedności z Kościołem lokalnym i powszechnym. Wspólnota wiernych jest ważnym elementem kapłaństwa, ponieważ ów posługujący jest dla nich, a nie na odwrót.¹²

Kardynał Walter Kasper zwraca uwagę, że kapłaństwo służebne powinno być odnowione i pogłębione w XXI wieku. W obliczu zmieniającego się świata i wyzwań współczesności, *studzy Pańscy* powinni

⁸ Por. W. Kasper, *Sługa radości*, dz. cyt., s.121.

⁹ Por. Tamże, s. 84.

¹⁰ Por. Tamże, s. 121.

¹¹ Por. W. Kasper, *Sługa Radości*, dz. cyt., s. 84.

¹² Por. Tamże, s. 45.

1. THE NATURE OF THE MINISTERIAL PRIESTHOOD.

Cardinal Walter Kasper emphasizes the importance of the ministerial priesthood in the Catholic Church.⁸ He reckons it is a service to the community and people, and not an expression of power or domination.⁹

The theologian points out that the cleric is called to follow the example of Christ, who, as the Supreme Servant, gave his life for the salvation of humanity. The priesthood is therefore a vocation to sacrifice, service, love, and pastoral care. As Mediator between heaven and earth, he is called to become a sign of unity and community, leading people to God; the sacramental dispensation of grace; and the ministry of the Word.¹⁰

The Catechism of the Catholic Church, on the other hand, looks synthetically at priesthood and mission, seeing both fundamental and theological as well as dogmatic threads therein (CCC 857; 896).

Cardinal believes that the servant of Jesus Christ is not isolated from the community of believers, but is called to be among people in order to serve, listen to, support and accompany them on their spiritual journey. The priest should be a tender shepherd, ready to bring help and mercy.¹¹

The German theologian also emphasises the importance of the community of the faithful in the priesthood. In his view, the clergyman does not act alone, but in unity with the local and universal Church. The community of the faithful is an important element of the priesthood because this minister is for them and not the other way around.¹²

Cardinal Walter Kasper points out that the ministerial priesthood should be renewed and deepened in the 21st century. In the face of the changing world and the challenges of today, the *servants of the Lord* should be ready to respond with their attitude to the needs of modern

⁸ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., p. 121.

⁹ Cf. Ibid, p. 84.

¹⁰ Cf. Ibid, p. 121.

¹¹ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., p. 84.

¹² Cf. Ibid, p. 45.

być gotowi, aby odpowiadać swoją postawą na potrzeby współczesnych ludzi, głosząc im Ewangelię w sposób zrozumiały i bliski.¹³

Biskup kładzie duży nacisk na naturę kapłaństwa służebnego w Kościele katolickim. Jego perspektywa zakorzeniona jest w teologii soborowej, a zwłaszcza w duchu Soboru Watykańskiego II, który podkreślał znaczenie posługi i służby jako integralnych elementów kapłaństwa.¹⁴

Kasper zauważa, że kapłaństwo służebne jest bezpośrednim odzwierciedleniem samego Chrystusa, który przyszedł na świat nie po to, aby być obsłużonym, ale aby służyć (por. Mk 10,45). Powinien on zatem postępować podobnie jak Jezus Chrystus jako służebnik, który oddaje swoje życie za innych. Jest to odniesienie do Chrystusowej postawy, która stała się źródłem i wzorem dla wszystkich *prezbiterów*.¹⁵

Według duchownego ze Stuttgartu, posługa jego i jemu podobnych w wymiarze służebnym jest ściśle związana z sakramentem święceń. On bowiem nadaje słudze ołtarza szczególne uprawnienia i pełnomocnictwa umożliwiając mu służbę w celu zbawienia innych (1 Kor 12,28). Prezbiter jako sakramentalny reprezentant Chrystusa, ma wypełniać służbę wobec wspólnoty w imieniu samego Chrystusa.¹⁶ *Sakramentalne umocnienie urzędów nie sprzeciwia się właściwie rozumieniu porządkowi charyzmatycznemu, lecz jest jego ważnym i konstytutywnym elementem*¹⁷.

Kardynał podkreśla, że osoba duchowna jest powołana do bycia pasterzem, który troszczy się o swoje owce. Ma być obecny w życiu wiernych, towarzyszyć im w ich radościach i smutkach, służyć im w sakramentach, głosić Słowo Boże i nauczać. Kapłan jest wezwany do prowadzenia ludzi do Boga, pomagania im w ich duchowym wzroście oraz zapewniania im potrzebnej opieki duszpasterskiej.¹⁸

Kasper podkreśla również, że duchowieństwo służebne jest powołaniem do jedności i wspólnoty. Powołany przez Boga nie działa w izolacji,

¹³ Por. W. Kasper, *Kościół katolicki*, dz. cyt., s. 425–429.

¹⁴ Por. Tamże, s. 481–484.

¹⁵ Por. W. Kasper, *Sługa Radości*, dz. cyt., s. 82.

¹⁶ Por. Tamże, s. 67.

¹⁷ W. Tamże, s. 67.

¹⁸ Por. Tamże, s. 81.

people, proclaiming the Gospel to them in an understandable and close way.¹³

The Bishop places great emphasis on the nature of the ministerial priesthood in the Catholic Church. His perspective is rooted in conciliar theology, particularly in the spirit of Vatican II, which underlined the importance of ministry and service as integral elements of the priesthood.¹⁴

Kasper notes that the servant priesthood is a direct reflection of Christ himself, who came into the world not to be served but to serve (cf. Mk 10:45). He should therefore act like Jesus Christ as a servant who gives his life for others. This is a reference to Christ's attitude, which has become the source and model for all *presbyters*.¹⁵

According to the Stuttgart clergyman, his and his peers' ministry of service is closely linked to the sacrament of Holy Orders. For it confers on the minister of the altar special powers and mandates enabling him to serve for the salvation of others (1 Cor 12:28). As a sacramental representative of Christ, the presbyter is to exercise service to the community in the name of Christ himself.¹⁶ *The sacramental consolidation of the offices does not actually oppose the understanding of the charismatic order, but it is an important and constitutive element of it.*¹⁷

The Cardinal insists that the cleric is called to be a shepherd who cares for his sheep. He is to be present in the lives of the faithful, accompanying them in their joys and sorrows, serving them in the sacraments, preaching the Word of God and teaching them. The priest is called to lead people to God, to help them in their spiritual growth and to provide them with the pastoral care they need.¹⁸

¹³ Cf. W. Kasper, *Catholic Church*, op. cit., pp. 425–429.

¹⁴ Cf. Ibid, p.484.

¹⁵ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., p. 82.

¹⁶ Cf. Ibid, p. 67.

¹⁷ W. Ibid, p. 67.

¹⁸ Cf. Ibid, p. 81.

ale jest częścią Kościoła, który jest wspólnotą wiernych. Duchowny nie jest ponad wspólnotą, ale jest w niej i dla niej. Jego służba ma na celu budowanie jedności między wiernymi, tworzenie wspólnoty wierzących i ukazywanie miłości Bożej.¹⁹

W ujęciu kardynała Waltera Kaspera, kapłaństwo służebne jest zatem służbą, która ma na celu upodobnienie się do Chrystusa jako służebnika, bycie pasterzem dla wiernych, prowadzenie ich do Boga oraz budowanie jedności i wspólnoty.²⁰

2. MISJA KAPŁAŃSTWA SŁUŻEBNEGO

Kardynał Walter Kasper podkreśla, że prezbiter w swoim życiu i posłudze powinien dążyć do osiągnięcia kilku istotnych cech i postaw²¹. Warto wskazać na kilka aspektów dotyczących miana kapłana według niemieckiego teologa:

- a. Sługa Chrystusa: Kapłan jest wezwany do bycia sługą Chrystusa. Jego najważniejszym zadaniem jest zbliżyć się do Jezusa jako służebnika, który oddał swoje życie za zbawienie ludzkości. Duchowny powinien kierować się postawą pokornego służebnika w swoim działaniu i relacjach z innymi.²²
- b. Pasterz: Kapłan jest powołany do bycia pasterzem, który troszczy się o swoje owce. Powinien być blisko ludzi, słuchać ich, wspierać i kierować. Jego zadaniem jest prowadzenie wiernych do Boga i zapewnianie im duchowego wsparcia i opieki.²³
- c. Człowiek miłosierdzia: Osoba powołana do kapłaństwa powinna być człowiekiem uczącym się miłosierdzia, gotowym do przebaczenia, zrozumienia i pomocy. Powinien być wrażliwy na

¹⁹ Por. Tamże, s. 127.

²⁰ Por. Tamże, s. 125-126.

²¹ Por. Tamże, s. 87.

²² Por. W. Kasper, *Kościół katolicki*, dz. cyt., s. 412.

²³ Por. W. Kasper, *Sługa Radości*, dz. cyt., s. 81-86.

Kasper also emphasises that the ministerial clergy is a vocation to unity and community. The one called by God does not act in isolation, but is part of the Church, which is the community of the faithful. The clergyman is not above the community but is in it and for it. His ministry is to build unity among the faithful, to create a community of believers and to demonstrate God's love.¹⁹

Thus, from Cardinal Walter Kasper's perspective, the ministerial priesthood is a service that aims to conform to Christ as a servant, to be a shepherd for the faithful, to lead them to God and to build unity and community.²⁰

2. THE MISSION OF THE MINISTERIAL PRIESTHOOD

Cardinal Walter Kasper emphasizes that the priest in his life and ministry should strive to achieve several important qualities and attitudes.²¹ It is worth pointing out several aspects that derive from being a priest according to the German theologian:

- a. **Servant of Christ:** The priest is called to be a servant of Christ. His most important task is to approach Jesus as a servant who gave his life for the salvation of humanity. The clergyman should be guided by the attitude of a humble servant in his actions and relationships with others.²²
- b. **Shepherd:** The priest is called to be a shepherd who cares for his sheep. He should be close to people, listen to them, support and guide them. His task is to lead the faithful to God and provide them with spiritual support and care.²³
- c. **Man of mercy:** A person called to the priesthood should be a man who learns mercy, who is ready to forgive, understand and help. He

¹⁹ Cf. *Ibid*, p. 127.

²⁰ Cf. *Ibid.*, pp. 125-126.

²¹ Cf. *Ibid*, p. 87.

²² Cf. W. Kasper, *Catholic Church*, op. cit., p. 412.

²³ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., pp. 81-86.

potrzeby innych, szczególnie na cierpienie i biedę, oraz aktywnie angażować się w dzieła miłosierdzia.²⁴

- d. Prawda i miłość: Duchowny powinien być świadkiem prawdy i miłości. Jego nauczanie i działanie powinny być zgodne z nauką Kościoła katolickiego i z miłością do Boga i bliźniego. Powinien być odważnym głosicielem Ewangelii, zarówno w słowie, jak i w czynie.²⁵
- e. Duchowe ojcostwo: Kapłan pełni rolę duchowego ojca dla swojej wspólnoty. Powinien być blisko, troszczyć się i prowadzić swoich parafian, a także stanowić dla nich wzór i wsparcie duchowe. Jego zadaniem jest budowanie relacji opartych na zaufaniu, szacunku i miłości.²⁶

Kasper podkreśla, że miano kapłana wiąże się z wielką odpowiedzialnością i powinnością wobec Boga i ludzi. Prezbiter ma być obrazem i narzędziem Chrystusa w świecie, głoszącym Jego Ewangelię i wprowadzającym ludzi w relację z Bogiem.²⁷ Zakres i forma apostołstwa prezbitera określony jest miejscem, warunkami i czasem. Prezbiter większość czasu posługi realizuje w ramach parafii. Każda aktywna postawa duchownego, powinna być oparta na bezpośrednim i głównym celu, jakim jest apostołat, który wyznacza konkretne zadania posługi osoby powołanej.²⁸

Duszpasterz powinien być także czujnym obserwatorem potrzeb społecznych, moralnych i etycznych swojej wspólnoty, społeczności lokalnej oraz świata. Powinien angażować się w dzieła miłosierdzia oraz podejmować działania promujące wartości chrześcijańskie w społeczeństwie. Biskup Kasper podkreśla, że duchowny jako pasterz powinien być człowiekiem otwartym, cierpliwym, życzliwym i zrozumiałym, gotowym służyć innym. Powinien być również na bieżąco wiedzący, studiować i rozwijać swoje umiejętności duszpasterskie, aby lepiej służyć

²⁴ Por. Tamże, s. 107-120.

²⁵ Por. Tamże, s. 98-106.

²⁶ Por. Tamże, s. 76-77.

²⁷ Por. Tamże, s. 121.

²⁸ Por. Tamże, s. 134.

should be sensitive to the needs of others, especially to suffering and misery, and be actively involved in works of mercy.²⁴

- d. Truth and Love: A clergyman should be a witness of truth and love. His teaching and action should be in accordance with the teachings of the Catholic Church and with love for God and neighbour. He should be a courageous proclaimer of the Gospel, both in word and deed.²⁵
- e. Spiritual fatherhood: The priest acts as a spiritual father to his community. He should be close, caring and leading his parishioners, as well as being a role model and spiritual support for them. His task is to build relationships based on trust, respect, and love.²⁶

Kasper emphasizes that the name of priest is associated with a great responsibility and duty to God and people. The priest is to be the image and instrument of Christ in the world, proclaiming His Gospel and introducing people into a relationship with God.²⁷ The scope and form of the presbyter's apostolate is determined by the place, circumstances, and time. The priest carries out most of the service within the parish. Each active attitude of the clergyman should be based on the direct and main goal, which is the apostolate, which determines the specific tasks of the ministry of the appointed person.²⁸

The pastor should also be a vigilant observer of the social, moral, and ethical needs of his fellowship, the local community, and the world. He should engage in works of mercy and take action to promote Christian values in society. Bishop Kasper emphasises that a clergyman as a pastor should be an open, patient, kind and understanding man, ready to serve others. He should also be up-to-date in knowledge, study and develop his pastoral skills in order to serve the faithful better. In pastoral ministry, the presbyter does not act alone, but in collaboration with other faithful,

²⁴ Cf. *Ibid.*, pp. 107-120.

²⁵ Cf. *Ibid.*, pp. 98-106.

²⁶ Cf. *Ibid.*, pp. 76-77.

²⁷ Cf. *Ibid.*, p. 121.

²⁸ Cf. *Ibid.*, p.134.

wiernym. W posłudze duszpasterskiej prezbiter nie działa sam, ale we współpracy z innymi wiernymi, takimi jak diakoni, siostry zakonne i świeccy. Działanie w zespole duszpasterskim ma na celu lepszą posługę wiernym i budowanie więzi wspólnoty Kościoła.²⁹

Niemiecki duchowny podkreśla znaczenie posługi duszpasterskiej kapłana jako służby dla dobra i zbawienia innych. Wezwany jest do bycia pasterzem, przewodnikiem duchowym i słuźebnikiem dla wiernych, aby pomagać im w ich drodze do Boga i wzrostu duchowego. Teolog podkreśla, że misja głoszenia Ewangelii Chrystusa jest jednym z głównych zadań kapłanów, dlatego powołany jest do dzielenia się Słowem Bożym i głoszenia nauki Kościoła katolickiego.³⁰

Misja głoszenia Ewangelii oznacza przekazywanie wiadomości o zbawieniu ofiarowanym przez Jezusa Chrystusa. Prezbiter jako nauczyciel wiary katolickiej ma za zadanie przekazywać prawdy objawione przez Boga oraz nauczać o miłości i miłosierdziu Bożym. Głoszenie Ewangelii ma na celu zaproszenie ludzi do nawrócenia, wiary w Jezusa Chrystusa i dołączenia do wspólnoty Kościoła.³¹

Hierarcha kościoła rzymskokatolickiego podkreśla również, że misja głoszenia Ewangelii nie ogranicza się jedynie do kazania w kościele, ale powinna obejmować także świadectwo życia chrześcijańskiego w codzienności. Kapłan powinien być wiarygodnym świadkiem Chrystusa poprzez swoje postępowanie, miłość i gotowość do służby bliźnim. To nie tylko słowa, ale także czyny mają przyciągać innych do wiary w Jezusa Chrystusa.³²

Powstanie Kościoła, zgodnie z duchem *Lumen Gentium*, było zarówno dynamiczne, jak i wielowątkowe. Wątki soborowe rozwija dokument, Międzynarodowej Komisji Teologicznej. Jest on zatytułowany: *Wybrane zagadnienia z eklezjologii*, który został opublikowany w roku 1985. Wymienia dziesięć kluczowych faz, które składają się na genezę Kościoła. Są następujące:

²⁹ Por. Tamże, s. 140-144.

³⁰ Por. Tamże, s. 92.

³¹ Por. Tamże, s. 92.

³² Por. Tamże, s. 390.

such as deacons, nuns, and lay people. Acting as part of a pastoral team aims to provide better service to the faithful and to build the bonds of the Church community.²⁹

The German clergyman emphasizes the importance of the priest's pastoral service as a service for the good and salvation of others. He is called to be a shepherd, spiritual guide, and servant for the faithful, to help them on their way to God and spiritual growth. The theologian emphasizes that the mission of proclaiming the Gospel of Christ is one of the main tasks of priests, which is why he is called to share the Word of God and proclaim the teaching of the Catholic Church.³⁰

The mission of proclaiming the Gospel means communicating the message of salvation offered by Jesus Christ. As a teacher of the Catholic faith, the priest has the task of communicating the truths revealed by God and teaching about God's love and mercy. The proclamation of the Gospel is intended to invite people to conversion, faith in Jesus Christ and to join the community of the Church.³¹

The Roman Catholic hierarch also stresses that the mission of preaching the Gospel is not limited to preaching in church but should also include the witness of Christian life in day-to-day reality. A priest should be a credible witness to Christ through his conduct, love, and readiness to serve his fellow human beings. It is not only words but also actions that are to attract others to faith in Jesus Christ.³²

The formation of the Church, in accordance with the spirit of *Lumen Gentium*, was both dynamic and multithreaded. The conciliar themes are developed in a document of the International Theological Commission entitled *Selected Themes of Ecclesiology*, published in 1985. It lists ten key phases that make up the genesis of the Church. These are as follows:

²⁹ Cf. Ibid, pp. 140-144.

³⁰ Cf. Ibid, p. 92.

³¹ Cf. Ibid, p. 92.

³² Cf. Ibid, p. 390.

Zrealizowanie przez Jezusa obietnic dotyczących ludu Bożego zawartych w Starym Testamencie; wezwanie do nawrócenia i wiary w Niego adresowane do wszystkich; ustanowienie Dwunastu jako szczególnej wspólnoty; wybór Piotra i nadanie mu misji; odrzucenia Jezusa przez przywódców żydowskich; ustanowienie Eucharystii; odnowienie przez Chrystusa w fakcie zmartwychwstania swojej wspólnoty z uczniami; zesłanie Ducha Świętego, które staje się proklamacją istnienia Kościoła; wyjście uczniów do pogan i formowanie się wśród nich Kościoła. Wszystkie te wydarzenia są ściśle ze sobą związane i nie można traktować ich odrębnie.³³

Dokument Międzynarodowej Komisji Teologicznej z roku 1986, poświęcony świadomości Jezusa *i o Jego posłaniu*, zwraca uwagę na pragnienie założenia Kościoła, jakie towarzyszyło Jezusowi od początku. Najpierw wprowadzał słuchaczy w tajemnicę Królestwa, a potem zgromadził wokół siebie uczniów, by ich formować. Dokonywał konkretnych aktów, które wzięte w całość, pozwalają mówić o konstytuowaniu się Kościoła. Dokument stwierdza wyraźnie, że *Jezus chciał założyć swój Kościół (Jesum voluisse Ecclesiam fundare)*.³⁴

Misja głoszenia Ewangelii nie jest tylko zadaniem kapłanów, ale również wszystkich wiernych. Duchowni odgrywają jednak szczególną rolę jako liderzy duchowi i nauczyciele wiary. Ich zadaniem jest przede wszystkim głoszenie Słowa Bożego w sposób zrozumiały i bliiski dla ludzi oraz wprowadzanie ich w autentyczną relację z Jezusem Chrystusem.³⁵

Głoszenie Ewangelii wymaga od kapłanów nie tylko wiedzy teologicznej, ale także wrażliwości na potrzeby współczesnego człowieka oraz umiejętności komunikacyjnych. Prezbiter powinien być gotów

³³ Sobór Watykański II, *Konstytucja dogmatyczna w Kościele Lumen Gentium*, w: Sobór Watykański II, *Konstytucje, dekryty, deklaracje*, Poznań 2002, nr 5.

³⁴ Zob. Międzynarodowa Komisja Teologiczna, *Wybrane zagadnienia z eklezjologii*, s. 201-202.

³⁵ Por. W. Kasper, *Kościół katolicki*, dz. cyt., s. 370.

- the Old Testament promises about the people of God, promises presupposed by the preaching of Jesus and continuing to maintain their validity for human Salvation
- Jesus' generous appeal to all his hearers, an appeal aimed at their conversion and carrying an invitation to believe in him
- the call and institution of the Twelve as a sign of the future reconstitution of all Israel
- the renaming of Simon Peter and his privileged place in the circle of the disciples and his mission
- the rejection of Jesus by Israel and the schism between the Jewish people and his disciples
- the fact that Jesus, in instituting the Supper, persists in preaching the universal Reign of God, which consists in the gift of his life for the benefit of all
- the rebuilding, thanks to the Lords Resurrection, of the ruptured communion between Jesus and his disciples, and the postpaschal initiation into ecclesial life, strictly so called
- the sending of the Holy Spirit, which makes the Church a divine creation (the "Pentecost" of the Lucan conception)
- the mission to the Gentiles and the Church of the Gentiles.³³

The 1986 document of the International Theological Commission, devoted to Jesus' consciousness *and On His Mission*, draws attention to the desire to found the Church that accompanied Jesus from the beginning. First, he introduced his hearers to the mystery of the Kingdom, and then he gathered his disciples around him to form them. He performed concrete acts which, taken as a whole, make it possible to speak of the formation of the Church. The document states

³³ Second Vatican Council, *Dogmatic Constitution in the Church Lumen Gentium*, in: Second Vatican Council, *Constitutions, Declarations and Decrees*, Poznań 2002, No. 5.

odpowiedzieć na pytania, wątpliwości i problemy wiernych, a także być z nimi w różnych sferach życia. W ten sposób duchowny, wraz z całym Kościołem, kontynuuje misję Chrystusa, który przyszedł, aby głosić dobrą nowinę o zbawieniu i zaprosić wszystkich do poznania Boga i uczestnictwa w Jego Królestwie.³⁶

3. DUCHOWOŚĆ KAPŁAŃSKA

Poglądy niemieckiego biskupa na temat duchowości kapłańskiej można określić jako pogłębioną refleksję nad istotą kapłaństwa, roli kapłana w Kościele i jego relacji z wiernymi.³⁷

Kasper podkreśla znaczenie duchowej formacji kapłanów, która obejmuje zarówno wymiar intelektualny, jak i duchowy. Według niego prezbiter powinien być dobrze przygotowany teologicznie, ale równie ważne jest, aby posiadał silne życie duchowe, które będzie się opierać na osobistej relacji z Chrystusem i modlitwie.³⁸

Hierarcha kościelny wskazuje również, że duchowość kapłańska powinna być zorientowana na miłość i służbę. Kapłana powinna cechować postawa Jezusa Chrystusa jako Sługi, który oddaje swoje życie dla dobra innych. Duchowość, według kardynała, musi być ukierunkowana na troskę o zbawienie dusz i na budowanie wspólnoty Kościoła. Zwraca on uwagę na wartość duszpasterskiego działania kapłanów, którzy powinni być gotowi do wysłuchiwania, towarzyszenia, kierowania i prowadzenia wiernych na drodze do Boga. Kapłan powinien być pasterzem, który zna swoje owce i jest blisko nich w ich radościach i cierpieniach.³⁹

Miłość i służba są wzajemnie powiązane. Miłość stanowi motywację i siłę napędową do służby, a służba jest konkretnym wyrazem miłości w czynach. Kapłan, kształtując duchowość opartą na miłości i służbie, staje się znakiem Bożej obecności i miłości dla swoich parafian i dla całego Kościoła. W kontekście duchowości kapłańskiej, miłość i służba

³⁶ Por. W. Kasper, *Sługa Radości*, dz. cyt., s. 98.

³⁷ Por. Tamże, s. 98.

³⁸ Por. Tamże, s. 98.

³⁹ Por. Tamże, s. 98.

clearly that *Jesus wanted to found his Church (Jesum voluisse Ecclesiam fundare)*.³⁴

The mission of preaching the Gospel is not only the task of priests, but also of all the faithful. Clergy, however, play a special role as spiritual leaders and teachers of the faith. Their task is first and foremost to proclaim the Word of God in a way that is understandable and close to people and to bring them into an authentic relationship with Jesus Christ.³⁵

The proclamation of the Gospel requires from priests not only theological knowledge, but also sensitivity to the needs of modern man and communication skills. The presbyter should be ready to respond to the questions, doubts and problems of the faithful and to be with them in different spheres of life. In this way, the clergyman, together with the whole Church, continues the mission of Christ, who came to proclaim the good news of salvation and to invite everyone to know God and to participate in his Kingdom.³⁶

3. PRIESTLY SPIRITUALITY

The German Bishop's views on priestly spirituality can be described as an in-depth reflection on the essence of the priesthood, the role of the priest in the Church and his relationship with the faithful.³⁷

Kasper emphasises the importance of the spiritual formation of priests, which includes both intellectual and spiritual dimensions. In his opinion, a presbyter should be well prepared theologically, but what is equally important is that he has a strong spiritual life based on a personal relationship with Christ and prayer.³⁸

³⁴ Cf. International Theological Commission, *Selected Themes of Ecclesiology*, pp. 201-202.

³⁵ Cf. W. Kasper, *Catholic Church*, op. cit., p. 370.

³⁶ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., p. 98.

³⁷ Cf. Ibid, p. 98.

³⁸ Cf. Ibid, p. 98.

są fundamentami, które kształtują postawę i działanie kapłana, umożliwiając mu autentyczną relację z Bogiem i skuteczną służbę wiernym (1P 5,2n; Ef 4,15).⁴⁰

Kardynał skupia się na duchowej formie życia, w tym na dobrowolnym bezżeństwie jako integralnej części duchowej egzystencji kapłanów. Zaznacza się, że takie życie można prawidłowo zrozumieć i przyswoić jedynie w ramach holistycznego podejścia, opartego na duchowym aspekcie egzystencji, zgodnie z Duchem Bożym (Rz 8,4n; Ga 5,16.25). Przywołuje się orientację na duchową sferę życia, zgodną z Duchem Chrystusowym (Rz 8,9), ponieważ Jezus Chrystus jest tym, który kontynuuje swoje dzieło w człowieku.⁴¹

Podkreśla się, że kluczowym elementem takiego duchowego życia jest atmosfera modlitwy. Warto przytoczyć obrazy, kiedy Jezus sam często opierał się na modlitwie, poszukując odosobnionych miejsc (Mt 14,23; Ek 9,18), nawet gdy wszyscy chcieli być z Nim (Mk 1,37). Jezus nauczał swoich uczniów, aby sami się modlili i stworzył dla nich swoją własną szkołę modlitwy (Mt 6,9-13; Łk 11,1-13; Łk 18,1). Zauważa się, „że modlitwa była nieodłącznym elementem życia apostołowskiego św. Pawła”⁴².

Uzasadniając teologicznie fakt zmartwychwstania, Kasper sięga do fragmentu Pierwszego Listu do Koryntian, nazwanego *credo* koryntckim (1 Kor 15,3b-5). Jest to najstarsze rozbudowane wyznanie wiary w Chrystusowe powstanie z martwych. Jego tekst brzmi następująco: „Chrystus umarł, zgodnie z Pismem, za nasze grzechy, że został pogrzebany, że zmartwychwstał trzeciego dnia, zgodnie z Pismem: i że ukazał się Kefasowi, a potem Dwunastu”⁴³.

Według tego *świadectwa* pierwsi *świadkowie* zmartwychwstania odwołują się do tej formuły wiary, aby uwierzytelnić *swoje posłannictwo*. *To najstarsze credo* potwierdza także prymat Piotra oraz wskazuje na jego autorytet w pierwotnym Kościele.

⁴⁰ Por. Tamże, s. 85.

⁴¹ Por. Tamże, s. 76.

⁴² Por. Tamże, s. 76.

⁴³ Zob. *Katolicki Komentarz Biblijny*, red. zbiorowa, Warszawa 2001, s. 1343.

The ecclesiastical hierarch also points out that priestly spirituality should be oriented towards love and service. The priest should be characterized by the attitude of Jesus Christ as a Servant who gives his life for the good of others. Spirituality, according to the Cardinal, must be directed to the care for the salvation of souls and building of the community of the Church. He draws attention to the value of the pastoral action of priests, who should be ready to listen, accompany, guide, and lead the faithful on the way to God. The priest should be a shepherd who knows his sheep and is close to them in their joys and sufferings.³⁹

Love and service are interrelated. Love is a motivation and driving force for service, and service is an expression of love in deeds. By shaping a spirituality based on love and service, the priest becomes a sign of God's presence and love for his parishioners and for the whole Church. In the context of priestly spirituality, love and service are the foundations that shape the attitude and action of the priest, enabling him to have an authentic relationship with God and serve the faithful effectively (1 Peter 5: 2ff; Ephesians 4:15).⁴⁰

The Cardinal focuses on the spiritual form of life, including voluntary celibacy as an integral part of the spiritual existence of priests. He points out that such a life can only be properly understood and assimilated within a holistic approach, based on the spiritual aspect of existence, in accordance with the Spirit of God (Rom 8.4n; Gal 5.16.25). An orientation towards the spiritual sphere of life, in accordance with the Spirit of Christ, is invoked (Rom 8,9), since Jesus Christ is the one who continues his work in man.⁴¹

It is emphasised that a key element of such a spiritual life is an atmosphere of prayer. It is worth recalling the images when Jesus himself often relied on prayer, seeking secluded places (Mt 14:23; Ecc 9:18), even when everyone wanted to be with him (Mk 1:37). Jesus taught his disciples to pray by themselves and created his own school

³⁹ Cf. Ibid, p. 98.

⁴⁰ Cf. Ibid, p. 85.

⁴¹ Cf. Ibid, p. 76.

Chodzi więc o formułę uprawomocniającą. Zawarte jest coś w tym słusznego i ważnego; pojawienia się uzasadniają urząd apostołski i zawierają w sobie zawsze motyw posłannictwa. Prawda i rzeczywistość wielkanocna objawiają się nam nie inaczej jak w postaci świadectw Apostołów⁴⁴.

Kard. Kasper w głoszeniu królestwa przez Jezusa, jego męce, śmierci i Zmartwychwstaniu widzi kluczowe elementy eklezjotwórcze. Podejmując je, Chrystus budował wspólnotę, *która po Jego śmierci miała kontynuować misję wobec świata*.⁴⁵

Apostoł często powracał do tematu błagania o dobro powierzonej mu wspólnoty (np. 1 Tes 1,2; 3,10; 2 Tes 1,3nn), a także często modlił się za swoją służbę apostołską (Rz 15,30; Kol 4,3; 1 Tes 5,25; 2 Tes 3,1). Rola kapłana jako uczestnika modlitwy wspólnoty, wspierającego się na równi z nią, jest istotnym elementem praktyk religijnych. Należy podkreślić, że kapłan jest w pełni uzależniony od modlitw swoich parafian, a jedynie poprzez własną aktywną praktykę modlitwy może pełnić rolę nauczyciela, przekazując innym umiejętność modlitwy.⁴⁶

Kolejnym istotnym elementem, obok modlitwy, powinno być życie, które czerpie z ducha ośmiu błogosławieństw (Mt 5,2-11; Łk 6,20-26). Kardynał zaznacza,

że te zasady mają kluczowe znaczenie dla duchowieństwa, włączając w to kapłanów. Warto zauważyć nauki, jakie Jezus przekazał swoim uczniom przed ich rozesłaniem, szczególnie podkreślając konieczność skromności (Mk 6,6-13; Łk 10,1-12), odrzucenia zaszczytów i tytułów (Mt 23,8), krytyki rywalizacji o pierwszeństwo (Mk 10,33-37), pragnienia posiadania (Mk 10,17-31) oraz wpływów (Mk 10,35-45).⁴⁷

⁴⁴ Por. W. Kasper, *Jezus Chrystus*, dz. cyt., s. 138.

⁴⁵ Por. Tamże, s. 138.

⁴⁶ Por. W. Kasper, *Sługa Radości*, dz. cyt., s. 77.

⁴⁷ Por. Tamże, s. 77.

of prayer for them (Mt 6:9-13; Lk 11:1-13; Lk 18:1). It is noted that prayer was an integral part of St Paul's apostolic life.⁴²

When justifying the fact of the resurrection theologically, Kasper goes back to a passage in the First Letter to the Corinthians called the Corinthian Creed (1 Cor 15:3b-5). It is the oldest elaborate confession of faith in Christ's rising from the dead. Its text reads as follows: "Christ died, according to the Scriptures, for our sins, that he was buried, that he rose again on the third day, according to the Scriptures: and that he appeared to Kephas, and then to the Twelve".⁴³

According to this testimony, the first witnesses of the resurrection refer to this formula of faith to authenticate their mission. This oldest *creed* also confirms the primacy of Peter and indicates his authority in the primitive Church.

It is therefore about the formula of legitimation. There is something right and important contained therein; the appearances justify the apostolic office and always contain the motive of the mission. The truth and reality of Easter are revealed to us in no other way than through the testimony of the Apostles.⁴⁴

Cardinal Kasper sees in Jesus' proclamation of the kingdom, his passion, death and Resurrection the key ecclesiological elements. In undertaking them, Christ was creating a community which, after his death, would continue his mission to the world.⁴⁵

The Apostle would often return to the theme of supplication for the welfare of the community entrusted to him (e.g. 1 Thes 1:2; 3:10; 2 Thes 1:3nn), and he would often pray for his apostolic ministry (Rom 15:30; Col 4:3; 1 Thes 5:25; 2 Thes 3:1). The role of the priest as a participant in the prayer of the community, supporting each other as

⁴² Cf. *Ibid.*, p. 76.

⁴³ See *Catholic Biblical Commentary*, collective ed., Warsaw 2001, p. 1343.

⁴⁴ Cf. W. Kasper, *Jesus Christ*, op. cit., p. 138.

⁴⁵ Cf. *Ibid.*, p. 138.

Wpływające na to przesłanie Jezusa pouczenia są kluczowe dla duchowej roli kapłanów. Należy zrozumieć, że skromność jest nieodzowna, co oznacza rezygnację z osobistego uznania i ambicji. Kapłani powinni również unikać rywalizacji o pozycję i władzę, dążenia do posiadania materialnego bogactwa oraz wpływów. Zamiast tego, powinni kierować się służbą i pokorą wobec innych, naśladując przykład Jezusa.⁴⁸

Wstrzemięźliwość w imię królestwa niebieskiego może być właściwie rozumiana jako dobrowolne przyjęcie ubóstwa i bezinteresowności, na co kapłan wyraża zgodę w kontekście głęboko istotnej sprawy Bożej. Jest to równie ważna kwestia jak bezżeństwo. Jezus powołał swoich uczniów nie jako izolowane jednostki, lecz jako wspólnotę, która ma na celu wzajemne wsparcie, nawiedzanie się, gromadzenie się i dzielenie się doświadczeniami duszpasterskimi. Ten aspekt odgrywa istotną rolę w współczesnej roli kapłanów, którzy, poprzez wzajemne oddziaływanie, mogą stanowić dla siebie nawzajem inspirację i wzór.⁴⁹

Biskup Rothenburga-Stuttgartu, uważa, że proponowana wizja życia jest formą komunii, szczególnie odnoszącą się do egzystencji kapłańskiej. Przez sakrament święceń wszyscy kapłani stają się częścią tego samego stanu i są włączeni do jednego prezbiterium. Nazywają się nawzajem współbraćmi. Z tego powodu księża powinni się gromadzić, nawiedzać się nawzajem i dzielić zarówno dobrymi, jak i trudnymi doświadczeniami duszpasterskimi. Powinni być gotowi wzajemnie pocieszać i pomagać sobie nawzajem. Prawdziwa przyjaźń powinna istnieć między kapłanami.⁵⁰

Mimo że współczesny indywidualizm zagościł także w szeregach kapłaństwa, nie można tego uznać za korzystny rozwój duchowy. Inspiracją i wzorem mogą okazać się wspólnoty kapłańskie oparte na duchowości takich jak *Jezus Caritas*, społeczności Karola de Foucauld, księża ze wspólnoty Schönstatt lub księża z Focolare. Poszukiwanie konkretnej

⁴⁸ Por. Tamże, s. 77.

⁴⁹ Por. Tamże, s. 78.

⁵⁰ Por. Tamże, s. 78.

equals, is an essential part of religious practice. It should be emphasised that the priest is fully dependent on the prayers of his parishioners, and it is only through his own active practice of prayer that he can act as a teacher, passing on to others the ability to pray.⁴⁶

Another essential element, alongside prayer, should be a life that draws on the spirit of the eight Beatitudes (Mt 5:2-11; Lk 6:20-26). The Cardinal points out

that these principles are crucial for the clergy, including priests. It is worth noting the teachings Jesus gave to his disciples before his sending out, particularly emphasising the need for modesty (Mk 6,6-13; Lk 10,1-12), the rejection of honours and titles (Mt 23,8), the criticism of competition for priority (Mk 10,33-37), the desire for possessions (Mk 10,17-31) and influence (Mk 10,35-45).⁴⁷

Jesus' influential message of instruction is central to the spiritual role of priests. Modesty should be indispensable, which means giving up personal recognition and ambition. Priests should also avoid competition for position and power, the pursuit of material wealth and influence. Instead, they should be guided by service and humility towards others, following the role model of Jesus.⁴⁸

Temperance in the name of the kingdom of heaven can rightly be understood as a voluntary acceptance of poverty and gratuitousness, to which the priest agrees in the context of a profoundly important matter of God. This is as important as being unmarried. Jesus called his disciples not as isolated individuals, but as a community that aims to support each other, visit each other, gather and share pastoral experiences. This aspect plays an important role in the contemporary role of priests, who, through mutual interaction, can be an inspiration and role model for each other.⁴⁹

⁴⁶ Cf. W. Kasper, *Servant of Joy*, op. cit., p. 77.

⁴⁷ Cf. Ibid, p. 77.

⁴⁸ Cf. Ibid, p. 77.

⁴⁹ Cf. Ibid, p. 78.

duchowej formy życia zgodnej z Ewangelią jest pilnym i powszechnym zadaniem zarówno dla kapłanów, jak i świeckich.⁵¹

Osiem błogosławieństw (Mt 5,2-11; Łk 6,20-26) odnosi się do ważnego aspektu duchowego życia, który ma związek z bezżeństwem wśród kapłanów. Te błogosławieństwa, przekazane przez Jezusa na górze, stanowią fundament etycznego i duchowego życia chrześcijanina. W kontekście bezżeństwa, życie zgodne z Duchem Bożym, o którym mówi niemiecki teolog, znajduje swoje odzwierciedlenie w tych błogosławieństwach. Przedstawiają one postawę i wartości, które powinny towarzyszyć życiu kapłana.⁵²

Błogosławieństwa kształtują duchowość kapłana, bez względu na jego stan życia, a zatem mogą mieć istotne znaczenie dla refleksji nad bezżeństwem. Duchowny, który dąży do życia według tych wartości, może lepiej służyć Bogu i bliźnim.⁵³

W ujęciu kardynała Kaspera duchowość kapłańska nie jest jedynie zbiorem reguł i obowiązków, ale głębokim zaangażowaniem w życie duchowe, rozeznawanie woli Bożej i oddanie się służbie dla dobra Kościoła i wiernych. Jest to duchowość, która ma prowadzić do świętości i pełni kapłańskiego powołania.⁵⁴

Hierarcha akcentuje, iż duchowość rozwijana przez prezbitera to droga doświadczania Bożej obecności i miłości w życiu kapłana. Nie jest to jedynie kwestia przestrzegania zasad i wykonywania rytuałów, ale raczej głębszego zanurzenia w tajemnicy Boga, modlitwy, kontemplacji i osobistej więzi z Chrystusem.⁵⁵

Duchowość kapłańska, według niego, ma prowadzić do osobistego przekształcenia i duchowego wzrostu kapłana. To nie tylko kwestia spełniania obowiązków duszpasterskich, ale także umocnienia więzi

⁵¹ Por. Tamże, s. 78.

⁵² Por. Tamże, s. 78.

⁵³ Por. Tamże, s. 78.

⁵⁴ Por. Tamże, s. 102.

⁵⁵ Por. Tamże, s. 98.

The Bishop of Rothenburg-Stuttgart believes that the proposed vision of life is a form of communion, particularly relating to priestly existence. Through the sacrament of ordination, all priests become part of the same state and are incorporated into one presbytery. They call each other confreres. For this reason, priests should gather, visit each other and share both good and difficult pastoral experiences. They should be ready to console and help each other. There should be true friendship between priests.⁵⁰

Although modern individualism has also entered the ranks of the priesthood, this cannot be considered a beneficial spiritual development. Priestly communities based on spirituality such as *Jesus Caritas*, the communities of Charles de Foucauld, priests from the Schönstatt community or priests from Focolare can be an inspiration and a role model. The search for a specific spiritual form of life in accordance with the Gospel is an urgent and common task for both priests and laity.⁵¹

The eight beatitudes (Mt 5:2-11; Lk 6:20-26) refer to an important aspect of spiritual life that has to do with celibacy among priests. These beatitudes, given by Jesus on the mountain, form the foundation of the ethical and spiritual life of the Christian. In the context of celibacy, the life in accordance with the Spirit of God that the German theologian speaks of is reflected in these beatitudes. They represent the attitude and values that should accompany the life of a priest.⁵²

The beatitudes shape the spirituality of the priest, regardless of his state of life, and can therefore be relevant for reflection on celibacy. A clergyman who strives to live according to these values can better serve God and neighbour.⁵³

According to Cardinal Kasper, priestly spirituality is not only a set of rules and duties, but a deep commitment to the spiritual life, discerning God's will and dedicating oneself to the service for the good

⁵⁰ Cf. *Ibid*, p. 78.

⁵¹ Cf. *Ibid*, p. 78.

⁵² Cf. *Ibid*, p. 78.

⁵³ Cf. *Ibid*, p. 78.

z Bogiem i rozwijania cnót kapłańskich, takich jak miłość, pokora, cierpliwość i hojność.⁵⁶

Kasper wzywa kapłanów do duchowej autentyczności i szczerości, do budowania relacji z wiernymi opartych na miłości, trosce i gotowości do służby. Dla niego duchowość kapłańska ma na celu nie tylko realizację zewnętrznych zadań duszpasterskich, ale przede wszystkim rozwój wewnętrznej więzi z Bogiem i umocnienie kapłańskiego powołania.⁵⁷

Podsumowując, istota duchowości kapłańskiej w ujęciu kardynała Kaspera jest głębokim zaangażowaniem w relację z Bogiem, doświadczaniem Jego obecności i miłości oraz dążeniem do osobistego wzrostu duchowego. Nie jest to jedynie zbiór reguł i obowiązków, ale droga do świętości i pełni kapłańskiego powołania.⁵⁸ Oto niektóre aspekty duchowości kapłańskiej w ujęciu kardynała Kaspera:

1. Relacja z Chrystusem: Kasper podkreśla, że duchowość kapłańska opiera się na osobistej relacji z Jezusem Chrystusem. Prezbiter jest wezwany do wzorowania się na osobie Jezusa jako Dobrego Pasterza, który oddaje życie za swoje owce. Polega na zanurzeniu się w tajemnicy Chrystusa i ożywianiu relacji z Nim poprzez modlitwę, kontemplację Ewangelii i sakramenty.⁵⁹
2. Służba jako znak miłości: Kasper podkreśla, że kapłan jest wezwany do służby jako wyraz miłości. Jego duchowość wiąże się z oddawaniem siebie dla dobra innych, troską o ich dusze i konkretnym działaniem, które przynosi im zbawienie. Duchowny jako Chrystusowy sługa jest wezwany do miłosierdzia, pokory i hojności w służbie dla innych.⁶⁰
3. Duchowość dialogu: Kasper zwraca uwagę na znaczenie duchowości dialogu w życiu kapłana. Prezbiter nie tylko przekazuje naukę i posługuje sakramentami, ale także nawiązuje dialog z wiernymi, słucha ich potrzeb i trosk, towarzyszy im w ich

⁵⁶ Por. Tamże, s. 152.

⁵⁷ Por. Tamże, s. 152.

⁵⁸ Por. Tamże, s. 150.

⁵⁹ Por. Tamże, s. 99.

⁶⁰ Por. Tamże, s. 83.

of the Church and the faithful. It is a spirituality that is to lead to holiness and fullness of priestly vocation.⁵⁴

The hierarch emphasizes that the spirituality developed by the priest is a way of experiencing God's presence and love in the life of a priest. It is not only a matter of following rules and performing rituals, but rather a deeper immersion in the mystery of God, prayer, contemplation, and personal relationship with Christ.⁵⁵

Priestly spirituality, according to him, is to lead to personal transformation and spiritual growth of the priest. It is not only a matter of fulfilling pastoral duties, but also of strengthening the relationship with God and developing priestly virtues such as love, humility, patience, and generosity.⁵⁶

Kasper calls priests to spiritual authenticity and sincerity, to build relationships with the faithful based on love, care, and readiness to serve. For him, priestly spirituality is aimed not only at the implementation of external pastoral tasks, but above all at the development of an internal relationship with God and the strengthening of the priestly vocation.⁵⁷

In conclusion, the essence of priestly spirituality in Cardinal Kasper's view is a deep commitment to the relationship with God, experiencing His presence and love, and striving for personal spiritual growth. It is not only a set of rules and duties, but a way to holiness and fullness of priestly vocation.⁵⁸ Here are some aspects of Cardinal Kasper's priestly spirituality:

1. Relationship with Christ: Kasper emphasizes that priestly spirituality is based on a personal relationship with Jesus Christ. The priest is called to model himself on the person of Jesus as the Good Shepherd who gives his life for his sheep. It consists in immersing oneself in the mystery of Christ and

⁵⁴ Cf. *Ibid*, p. 102.

⁵⁵ Cf. *Ibid*, p. 98.

⁵⁶ Cf. *Ibid*, p. 152.

⁵⁷ Cf. *Ibid*, p. 152.

⁵⁸ Cf. *Ibid*, p. 150.

drodze wiary. Jego duchowość zakłada gotowość do słuchania i szanowania drugiego człowieka oraz do budowania relacji opartych na wzajemnym dialogu.⁶¹

4. Duchowość komunii: Kasper podkreśla znaczenie duchowości kapłańskiej jako dążenie do jedności i komunii. Prezbiter jest wezwany do budowania jedności w Kościele, do pracy na rzecz ekumenizmu i dialogu międzyreligijnego. Duchowość kapłańska obejmuje otwarcie się na innych chrześcijan oraz na całą ludzkość, zgodnie z pragnieniem Jezusa, aby wszyscy byli jedno.⁶²

Te aspekty duchowości kapłańskiej według kardynała Waltera Kaspera podkreślają głęboką więź z Chrystusem, oddanie się służbie dla dobra innych, dialog z wiernymi i dążenie do jedności i komunii w Kościele. Przez te fundamenty duchowości kapłańskiej kapłan może pogłębiać swoje powołanie, rozwijać więź z Bogiem i służyć Kościołowi.

Streszczenie

Podejmując temat artykułu: Kapłaństwo XXI w ujęciu kardynała Waltera Kaspera warto podkreślić, że jest to myśl oryginalna, ortodoksyjna i apologetyczna, dlatego domaga się dostrzeżenia i analizy, której dokonał współczesny teolog, zestawiając ze sobą różnorodne poglądy.

Źródłami artykułu są głównie pisma W. Kaspera, dotyczące genezy Kościoła, nowego patrzenia na kapłaństwo jako służbę Bogu i drugiemu człowiekowi. Jak również przedstawia i poszerza zagadnienia fundamentalne dotyczące natury i misji kapłaństwa służebnego. Nie zapomina o wewnętrznym realizowaniu powołania do sakramentalnego sprawowania służby miłości ołtarza, gdzie porusza kwestie dotyczące etapów duchowości kapłańskiej w kontekście genezy Kościoła.

Słowa kluczowe: Kościół, duchowość, kapłaństwo służebne, W. Kasper

⁶¹ Por. Tamże, s. 87-88.

⁶² Por. Tamże, s. 125-128.

reviving the relationship with Him through prayer, contemplation of the Gospel and the sacraments.⁵⁹

2. Serving as a sign of love: Kasper emphasizes that the priest is called to serve as an expression of love. His spirituality is associated with giving oneself for the good of others, caring for their souls and the specific action that brings them salvation. The clergyman, as a servant of Christ, is called to mercy, humility, and generosity in service to others.⁶⁰
3. Spirituality of dialogue: Kasper draws attention to the importance of a spirituality of dialogue in the life of the priest. The presbyter not only transmits doctrine and administers the sacraments, but also enters dialogue with the faithful, listens to their needs and concerns, and accompanies them on their journey of faith. His spirituality implies a readiness to listen to and respect the other and to build relationships based on mutual dialogue.⁶¹
4. The spirituality of communion: Kasper emphasises the importance of priestly spirituality as the pursuit of unity and communion. The presbyter is called to build unity in the Church, to work for ecumenism and inter-religious dialogue. Priestly spirituality includes an openness to other Christians and to all humanity, in accordance with Jesus' desire that all be one.⁶²

These aspects of priestly spirituality, according to Cardinal Walter Kasper, emphasise a deep bond with Christ, dedication to service for the good of others, dialogue with the faithful and the pursuit of unity and communion in the Church. Through these foundations of priestly spirituality, a priest can deepen his vocation, develop his relationship with God and serve the Church.

⁵⁹ Cf. *Ibid*, p. 99.

⁶⁰ Cf. *Ibid*, p. 83.

⁶¹ Cf. *Ibid.*, pp. 87-88.

⁶² Cf. *Ibid.*, pp. 125-128.

BIBLIOGRAFIA

- Pismo Święte i dokumenty Nauczycielskiego Urzędu Kościoła
Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych,
Poznań 2014.
- Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 2002.
- Katolicki Komentarz Biblijny, red. Raymond E. Brown SS, Joseph A. Fitzmyer SJ,
Roland E., Murphy OCarm; red. Chrostowski Waldemar, Oficyna Wydawnicza
„Vocatio”, Warszawa 2001.
- Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna w Kościele Lumen Gentium,
w: Sobór Watykański II, Konstytucje, dekrety, deklaracje, Poznań, nr 5.
- Międzynarodowa Komisja Teologiczna, Wybrane zagadnienia z eklezjologii, w: Od
wiary do teologii. Dokumenty Międzynarodowej Komisji Teologicznej, 1969-
1996, red. J. Królikowski, Kraków 2000, s. 197-236.

Źródła

- Kasper W., Sługa radości. Życie i posługa kapłańska, Kielce 2009.
- Kasper W., Kościół katolicki. Istota, rzeczywistość, posłannictwo, Kraków 2014.
- Kasper W., Jezus Chrystus, Warszawa 1983.

Summary

The article dealing with the topic of the 21st Century Priesthood as seen by Cardinal Walter Kasper emphasises that it is an original, orthodox and apologetic thought and therefore demands to be noticed and analysed by a contemporary theologian, juxtaposing various views.

The article is based mainly on the writings of W. Kasper on the genesis of the Church, on a new view of the priesthood as service to God and to the other. It presents and expands on fundamental issues concerning the nature and mission of the ministerial priesthood. Points to the realisation of the vocation to the sacramental ministry of altar love, addressing issues concerning the stages of priestly spirituality in the context of the origins of the Church.

Keywords: Church, spirituality, ministerial priesthood, W. Kasper

BIBLIOGRAPHY

- Pismo Święte i dokumenty Nauczycielskiego Urzędu Kościoła
Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych,
Poznań 2014.
- Katechizm Kościoła Katolickiego, Poznań 2002.
- Katolicki Komentarz Biblijny, red. Raymond E. Brown SS, Joseph A. Fitzmyer SJ,
Roland E., Murphy OCarm; red. Chrostowski Waldemar, Oficyna Wydawnicza
„Vocatio”, Warszawa 2001.
- Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna w Kościele Lumen Gentium,
w: Sobór Watykański II, Konstytucje, dekryty, deklaracje, Poznań, nr 5.
- Międzynarodowa Komisja Teologiczna, Wybrane zagadnienia z eklezjologii, w: Od
wiary do teologii. Dokumenty Międzynarodowej Komisji Teologicznej, 1969-
1996, red. J. Królikowski, Kraków 2000, s. 197-236.

Sources

- Kasper W., Sługa radości. Życie i posługa kapłańska, Kielce 2009.
- Kasper W., Kościół katolicki. Istota, rzeczywistość, posłannictwo, Kraków 2014.
- Kasper W., Jezus Chrystus, Warszawa 1983.